

ТАНИЛЦУУЛГА

Байнгын асаргаа шаардлагатай иргэнийг тодорхойлох өвчин гэмтлийн жагсаалт шалгуур үзүүлэлт, заавар, маягт батлах тухай

Нийгмийн халамжийн тухай хуулийн 3.1.6-д “байнгын асаргаа шаардлагатай иргэн гэж бусдын туслалцаагүйгээр өдөр тутмын үйлдлээ бие даан гүйцэтгэх чадваргүй, эсхүл оюуны хөгжлийн бэрхшээлтэй, сэтгэцийн хүнд хэлбэрийн эмгэгтэй хүнийг” гэж заасан бөгөөд тэдгээр иргэдийг асарч байгаа иргэнд сар бүр 64.0 мянган төгрөг, байнгын асаргаатай иргэнд өөрт нь улирал тутам амьжиргааг дэмжих мөнгөн тэтгэмж 60.0 мянган төгрөгийг тус тус олгож байна. Мөн байнгын асаргаа шаардлагатай, хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдэд Засгийн газраас тогтоосон тухайн үеийн нийгмийн халамжийн тэтгэвэртэй тэнцүү хэмжээний мөнгөн тусламжийг сар бүр олгодог.

Засгийн газрын 2012 оны 185 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан “Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж олгох журам”-д байнгын асаргаа шаардлагатай иргэний тодорхойлолтыг гаргах эмч, эмнэлгийн байгууллагыг сум, аймгийн төв, хот, дүүргээр болон нарийн мэргэжлийн эрүүл мэндийн байгууллагаар няялгаатай тогтоож эмч, эмнэлгийн байгууллагын ажилтны хариуцлагыг дээшлүүлэхэд чиглэсэн заалтуудыг тодорхой тусгасан.

Гэвч сүүлийн жилүүдэд байнгын асаргаа шаардлагатай иргэний тодорхойлолтыг хуурамчаар гаргах, тухайн иргэний бодит нөхцөл байдал эмнэлгийн байгууллагын шийдвэртэй нийцэхгүй байдал хөдөө орон нутагт болон нийслэлийн хэмжээнд их байна.

Энэ асуудлыг шийдвэрлэх зорилгоор Нийгмийн халамжийн тухай хуульд нэмэлт оруулан, хуулийн 13.11-д “Энэ хуулийн 13.2.4-д заасан ахмад настан болон хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхэд ба иргэнийг тодорхойлох шалгуур үзүүлэлт, өвчин гэмтлийн жагсаалтыг эрүүл мэндийн болон нийгмийн халамжийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүд хамтран батална” гэж заасан.

Үүний дагуу ХНХ-ын сайд, ЭМ-ийн сайдын хамтарсан тушаалаар ажлын хэсэг байгуулагдан ЭМЯ-ны дэргэдэх Мэргэжлийн салбар зөвлөлийн гишүүдийн оролцоотойгоор байнгын асаргаа шаардлагатай иргэнийг тодорхойлох өвчин гэмтлийн жагсаалт, шалгуур үзүүлэлт, тэдгээрийг мөрдөх заавар, тодорхойлолтын маягтын загварыг боловсрууллаа.

Байнгын асаргаа шаардлагатай ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний өвчний жагсаалтад оношийн 9 бүлэг, нийт 77 төрлийн өвчин, байнгын асаргаа хүүхдийн өвчний жагсаалтад 13 бүлэг, нийт 57 төрлийн өвчин багтаж байна.

Мөн байнгын асаргаа шаардлагатай ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн, хүүхдийн өдөр тутмын өөртөө үйлчлэх чадвар, бие даах байдлыг үнэлэх шалгуур үзүүлэлт, түүнчлэн оюуны хөгжлийн бэрхшээлтэй, сэтгэцийн хүнд хэлбэрийн эмгэгтэй иргэн, хүүхдийг үнэлэх шалгуур үзүүлэлтийг тус тусд нь ялгаатай боловсрууллаа.

Түүнчлэн Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийн тухай хуульд нийцүүлэн 0-16 хүртэлх насны хүүхдийн байнгын асаргаатай эсэхийг Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн эрүүл мэнд, боловсрол, нийгмийн хамгааллын орон нутгийн салбар комисс тогтоодог байхаар тушаалын төсөлд тусгалаа.

Энэхүү тушаал батлагдсанаар байнгын асаргаа шаардлагатай иргэнийг тодорхойлоход эмнэлгийн байгууллага, эмч мэргэжилтүүд нэг мөр мөрдөх аргачлалтай болж, хууль журмын хэрэгжилт сайжирна.

ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН ЯАМ

**ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЙД, ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН САЙДЫН
ХАМТАРСАН ТУШААЛ**

2018 оны ...дугаар
сарын ...-ны өдөр

Дугаар...../....

Улаанбаатар хот

Жагсаалт, шалгуур үзүүлэлт, заавар, маягт батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2, Нийгмийн халамжийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.11 дэх хэсгийг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. "Байнгын асаргаа шаардлагатай ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний өвчин, гэмтлийн жагсаалт"-ыг нэгдүгээр, "Байнгын асаргаа шаардлагатай 0-16 хүртэлх насны хүүхдийн өвчин, гэмтлийн жагсаалт"-ыг хоёрдугаар, "Байнгын асаргаа шаардлагатай иргэнийг тодорхойлох шалгуур, үзүүлэлт"-ийг гуравдугаар, "Байнгын асаргаа шаардлагатай иргэнийг тодорхойлох заавар"-ыг дөрөвдүгээр, "Байнгын асаргаа шаардлагатай иргэний тодорхойлолт"-ын маягтыг тавдугаар хавсралтаар тус тус баталсугай.

2. Байнгын асаргаа шаардлагатай иргэнийг болон асаргаанд байх хугацааг үнэн зөв тогтоох, нийгмийн халамжийн тэтгэмж, тусламжид хамруулахад баталсан жагсаалт, шалгуур, үзүүлэлт, заавар маягтыг мөрдлөг болгон ажиллахыг Сэтгэцийн эрүүл мэндийн үндэсний төв, аймаг, нийслэл, дүүргийн Эрүүл мэндийн газар (төв), Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн эрүүл мэнд, боловсрол, нийгмийн хамгааллын салбар комисс, Хөдөлмөр, халамжийн үйлчилгээний газар (хэлтэс)-ын дарга нарт тус тус үүрэг болгосугай.

3. Тушаалыг хэрэгжүүлж ажиллах эмч, мэргэжилтнүүдийг сургалтад хамруулж, мэргэжил арга зүйгээр хангаж ажиллахыг Эрүүл мэндийн яамны Эмнэлгийн тусламжийн газар (Я.Буянжаргал)-т даалгасугай.

4. Уг тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яамны Хяналт-шинжилгээ үнэлгээ, дотоод аудитын газар /Ц.Мөнхзул/, Эрүүл мэндийн яамны Хяналт-шинжилгээ үнэлгээ, дотоод аудитын газар /О.Баярт/-т тус тус үүрэг болгосугай.

5. Энэхүү тушаал батлагдсантай холбогдуулан Хүн амын хөгжил, нийгмийн хамгааллын сайд, Эрүүл мэндийн сайдын 2012 оны А/55/360 дугаар хамтарсан тушаалыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

6. Энэхүү тушаалыг 2018 оны 03 дугаар сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсүгэй.

**ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
САЙД**

Д.САРАНГЭРЭЛ

**ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН
ХАМГААЛЛЫН САЙД**

С.ЧИНЗОРИГ

Эрүүл мэндийн сайд, Хөдөлмөр,
нийгмийн хамгааллын сайдын
2018 оны... дугаар сарын ...-ны
өдрийн дугаар хамтарсан
тушаалын нэгдүгээр хавсралт

**БАЙНГЫН АСАРГАА ШААРДЛАГАТАЙ ИРГЭНИЙ ӨВЧИН, ГЭМТЛИЙН
ЖАГСААЛТ**

/Ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн/

№	Өвчний нэр, үе шат	Өвчний олон улсын код	Эмчлэн эрүүлжүүлж, нөхөн сэргээх хугацаа
1. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН			
1.1	Сүрьеэгийн мэнэн хүнд хэлбэр (өөртөө үйлчлэх чадваргүй)	A17.0	24 сар
1.2	Нурууны ясны болон тулгуур эрхтний сүрьеэгийн улмаас мэс засал хийлгэсний дараах хүндрэлийн үе	A18.01 A18.03	Мэс засал хийлгэснээс хойш 12 сар хүртэл
1.3	Сүрьеэгийн улмаас эрхтэн тогтолцооны талаас дахин сэргэхгүй өөрчлөлтөнд орсон (менингит, яс, үе мөчний сүрьеэ, уушгиний сүрьеэгийн хүндрэлийн улмаас мэс засал хийх заалтгүй, амьсгал зүрх судасны архаг дутмагшилтай) тохиолдол	A17.0 A18.0 A19.8 A15.0-8	24 сар
1.4	Амьсгалын болон бусад эрхтний маш олон эмэнд тэсвэртэй сүрьеэгийн /МОЭТС/ бүх тохиолдол	A15.5 A15.6 A15.8	36 сар
1.5	ХДХВ/ДОХ-ийн халдварын дагалдах халдварын хүндрэлийн үе (бүхий л эд эрхтэн системийг хамарсан тохиолдолд /	B20.0 B20.2 B20.6-7 B21.0-8 B22.0-2	24 сар
1.6	Бруцеллёз ээнэгшил бүрэн алдсан (өөртөө үйлчлэх чадваргүй)	A23	24 сар
1.7	Хачигт энцефалитын эрхтэн,тогтолцооны саажилтын хүнд хэлбэр, тэнэгрэл	A84	24 сар
2. СЭТГЭЦИЙН БОЛОН ЗАН ҮЙЛИЙН ЭМГЭГ			
2.1	Альцгеймерийн өвчний хэсэгчилсэн тэнэгрэлд орж бусдын асрамж шаардлагатай бол	F00	24 сар
2.2	Судасны өвчний гаралтай хэсэгчилсэн тэнэгрэлд орж бусдын асрамж шаардлагатай бол	F00, F01, F02,	36 сар

		F02.2 F02.3 F02.8	
2.3	Зан төрхийн гүнзгий өөрчлөлттэй, ухамсарт ухаан бүрийтэн балартал, солиорол бүхий уналт таталттай үе	F 07.8	36 сар
2.4	Шизофрени өвчний солиорлын шинжүүд бүдэг буюу үлдэц хэлбэрээр илэрч, бие хүний гүнзгий өөрчлөлтөд орж, засрал сайжралд ордоггүй, бусдын хараа хяналт, асрамж шаардлагатай үе	F20.0, F20.1, F20.2, F20.3, F20.4, F20.5, F20.6, F20.8, F21, F22	36 сар
2.5	Шизофрени өвчний төгсгөлийн үе буюу үлдэц бүхий солиорлын шинжтэй, бие хүний гүнзгий өөрчлөлт тод илэрч, бие даан амьдрах чадваргүй, бусдын хараа хяналт, асрамж шаардлагатай бол	F20.5	36 сар
2.6	Шизоаффектив эмгэгийн солиорол бүхий сэтгэл хөөрөх, гутрах шинжүүд ээлжлэн тасралтгүй илэрч буй үе	F25	36 сар
2.7	Оюуны хүндэвтэр хомсдол (IQ 35-49) /Насанд хүрсэн хүний сэтгэл зүйн нас 6-9 насны хүүхдийнхтэй ижил түвшний хөгжилтэй/	F71	36 сар
2.8	Оюуны хүнд хомсдол (IQ 20-34) /Насанд хүрсэн хүний сэтгэл зүйн нас 3-6 насны хүүхдийнхтэй ижил түвшний хөгжилтэй/	F72	36 сар
2.9	Оюуны гүнзгий хомсдол (IQ 20 хүртэл) /Насанд хүрсэн хүний сэтгэл зүйн нас 3 наснаас бага хүүхдийнхтэй ижил түвшний хөгжилтэй/, байнгын асаргаа шаардлагатай үе	F73	36 сар
2.10	Аутизмын хүрээний эмгэгүүд /хүнд хэлбэрүүд/	F84	36 сар
2.11	Өтлөлтийн үеийн солиорол	F06	36 сар
2.12	Насны доройтол /80-аас дээш насанд хавсарсан оноштой үед/	R54	36 сар
3. ДОТРЫН ӨВЧНҮҮД			
3.1	Зүрхний архаг дутагдал а/(атеросклероз, зүрхний шигдээс, кардиомиопати, артерийн гипертензи, хэрэх, зүрхний төрөлхийн ба бусад олдмол эмгэг хамаарна) б/ЗАД-ын "D" шат, ЦЭД IV, Систолын дутагдал, ачаалал даах чадвар буурсан үед	I50 I70 I25 I10 Q20	24 сар
3.2	Уушигны артерийн анхдагч, хоёрдогч даралт ихсэлт CPASP≥60 мм МУБ	I27.0	24 сар
3.3	Ревматоид артрит Өндөр идэвхжилтэй, хөдөлгөөний үйл ажиллагааны алдагдал IV зэрэг эсвэл түгмэлээр эрхтэн тогтолцоог	M05	24 сар

	гэмтээсэн ба үйл ажиллагааны дутагдал илэрсэн өөрөө өөртөө үйлчлэх чадваргүй үед		
3.4	Амьсгалын эрхтэний гаж хөгжил, дутуу хөгжил, нуруу цээжний хэнхэрцгийн деформаци, фиброторакс Амьсгалын дутагдалын III зэрэг, ЗАД-ын "D" үе шат Спирографи: VC≤50%, MLV50%, FEV1/ VC≤40%, ЭхоКГ: баруун ховдлын агших чадвар буурч уушгины гемодинамик алдагдах	Q33 Q67 J94.1	36 сар
3.5	Амьсгалын архаг дутагдал а/.Уушигны завсрын эдийн эмгэгүүдийн улмаас үүссэн фиброз, хөндий б/. Уушигны фиброз: зөгийн үүрийн шинж, амьсгалын архаг дутагдал III зэрэг, ЗАД-ын "D" үе шат	J84.9	36 сар
3.6	Гуурсан хоолой тэлэгдэх өвчин Амьсгалын дутагдалын III зэрэг, уушгины цус алдалтын улмаас цус багадалтын III зэрэг, бөөрний амилоидозын улмаас бөөрний дутагдалын III зэрэг, тураалын III зэрэг, ЗАД-ын "C""D" үе шатын аль нэг илэрсэн	J47	36 сар
3.7	Гуурсан хоолойн багтраа Амьсгалын дутагдалын III зэрэг, уушгины цус алдалтын улмаас цус багадалтын III зэрэг, бөөрний амилоидозын улмаас бөөрний дутагдалын III зэрэг, тураалын III зэрэг, ЗАД-ын "C""D" үе шатын аль нэг илэрсэн	J45	36 сар
3.8	Уушигны архаг бөглөрөлт өвчин Амьсгалын дутагдал III зэрэг, ЗАД-ын "D" үе шат, өөртөө үйлчлэх чадвар алдалт III зэрэг, Спирографи: FEV1≤ 30%, FEV1/ F VC≤0.7, ЭхоКГ: баруун ховдлын агших чадвар буурч уушгины гемодинамик алдагдах	J44	36 сар
3.9	Бөөрний дутагдал Бөөрний архаг дутагдал II б, III үе (сийвэнгийн креатинин 600 мкмоль/ ба түүнээс дээш (өөртөө үйлчлэх чадваргүй тохиолдолд)	N18	24 сар
3.10	Чихрийн шижингийн хожуу үеийн хүндрэлтэй том ба жижиг судасны хүндрэлийн улмаас (хараа бүрэн алдагдсан, гемодиализад ордог эсвэл бөөр шилжүүлэн суулгах мэс засал хийлгэсэн, Шаркогийн хөл үүссэн) эрхтэн тогтолцооны архаг дутагдалтай	E11	24 сар

3.11	Нурууны эмгэгүүд (дорсопати, нуруу гулсах, спондилопати) Хөдөлгөөний үйл ажиллагааны алдагдал IV зэрэг эсвэл дотор эрхтэний үйл ажиллагааны алдагдалтай үе	M54	36 сар
3.12	Ясны бүтцийн эмгэгүүд (Хүнд хэлбэрийн ясны сийрэгжилт, яс зөөлрөлт)	M80-M82	24 сар
3.13	Улаан хоолойн сорвижилт нарийсал, ахалази ээнэгшил алдагдсан үе	K22	24 сар хүртэл
3.14	Элэгний хатуурал, декомпенсацтай /Чайльд- Пьюгийн "С" зэрэг/	K74	24 сар
3.15	Нарийн бүдүүн гэдэсний эмгэг а/ Кроны өвчний хүнд хэлбэр б/ Бүдүүн гэдэсний шархлаат үрэвслийн хүнд хэлбэр	K50	24 сар
4.ЦУСНЫ ӨВЧИН:			
4.1	Цусны хурц лейкеми төгсгөлийн шат	C91 C92	24 сар
4.2	Цусны архаг лейкеми төгсгөлийн шат	C91.1 C92.1	24сар
4.3	Лимфома , миеломын хүнд хэлбэр , төгсгөлийн шат	C90 C83 C81	24 сар
4.4	Миелодисплази хам шинж , хүнд хэлбэр	D46	24 сар
4.5	Цус төлжилгүйдлийн цус багадалт, төгсгөлийн шат	D61	24 сар
4.6.	Гемофили- Төрөлхийн цус бүлэгнэлтийн алдагдалт эмгэг	D366	24 сар
5. МЭДРЭЛИЙН ӨВЧНҮҮД			
5.1	Тархины харвалтын (инсульт) уршиг үлдэц байдал, судасны мэс заслын урхаг (Нэг, хоёр талын хөшүүн саажил, хэл яриа, дуу хоолой, залгихуйн өөрчлөлт, танин мэдэхүйн бууралт, тэнэгрэл, эпилепсийн уналт таталтууд)	I69	36 сар
5.2	Нугасны харвалтын (миелоишеми, гематомиели) үлдэц байдал Хөдөлгөөн-мэдрэхүйн дөрвөлсөн, хос саажил, аарцгийн эрхтний хямрал	G99.4	36 сар
5.3	Тархины бүрхэвч, тархины эдийн үрэвслийн урхаг үлдэц (менингит, энцефалит, менингоэнцефалит) Тархи усжилт, тэнцвэргүйдэл, тэнэгрэл, шээс задгайрал, эпилепсийн таталтууд зан төрхийн эмгэг бүхий	G03-G04	36 сар

5.4	Нугасны үрэвсэл (миелит), мэнэнт-нугасны үрэвсэл (менингомиелит), нугасны саа, урхаг үлдэц а/ Доод мөчний хүнд зэргийн хөдөлгөөн-мэдрэхүйн хос саажил, аарцгийн эрхтний хямрал б/ Дөрвөл саажил, аарцгийн эрхтний хямрал	G04	36 сар
5.5	Тархмал хатуурал, түүнтэй төст эмгэг (Хараа, хэл ярианы өөрчлөлт, хавсарсан саажил, тэнцвэрийн өөрчлөлт, аарцгийн эрхтний хямрал)	G35	36 сар
5.6	Тархи нугасны тархмал үрэвслийн (энцефаломиелит) урхаг (Залгиур хоолойн саажил, мөчдийн дөрвөлсөн хөдөлгөөн-мэдрэхүйн саажил, татангир, аарцгийн эрхтний хямрал)	G04.9	36 сар
5.7	Булчин даамжрах сөнөрөл (миодистрофи, миотони) (Хөдөлгөөн үлэмж хязгаарлагдаж, булчин хатангиртсан, татангир, явж чадахгүй, суугаа байрлалтай)	G71	36 сар
5.8	Нугас-булчин хатангирал-спинал амиотрофи, мэдрэл-булчин хатангирал-неврал амиотрофи (Хөдөлгөөн үлэмж хязгаарлагдаж, булчин хатангиртсан, татангир)	G10-G13	36 сар
5.9	Хатангиралт хатуурал (Тагнай, залгиур хоолойн саа, мөчдийн хатангирт саажил)		36 сар
5.10	Булчин сулрал (миастени) Булчингийн тархмал сулрал, булчин сулрах криз	G70	36 сар
5.11	Паркинсоны өвчин, паркинсонизм (Даамжирч, хөдөлгөөн үлэмж хомсдсон)	G20	36 сар
5.12	Эмгэг хөдөлгөөнтөл (гиперкинез) (Толгой, хүзүү, гар, хөлийн эмгэг хөдөлгөөнт гаж байрлал)	R25.8	36 сар
5.13	Нугас бага тархи, бага тархины тэнцвэргүйдэл (спиноцереберял, церебрал атакси) (Тэнцвэр, хэл ярианы өөрчлөлт гүнзгий)	G31	36 сар
5.14	Тархи, нугасны гэмтлийн дараах урхаг байдал (Тархи, нугасны мэс заслын дараах урхаг эмгэг, тархины мэдрүүл ба мөчдийн саа, саажил, тэнцвэрийн өөрчлөлт, аарцгийн эрхтний хямрал)	G81	36 сар
5.15	Тархи, нугасны хавдрын мэс заслын дараах үлдэц байдал (гүнзгий голомтот өөрчлөлт, саа, уналт таталт)	G41	24 сар
5.16	Олон мэдрүүлийн саа (полиневропоти) /Дөрвөн мөчний гүнзгий саа/	G82.5	24 сар

5.17	Үлдэц бүхий органик тархи, тархи, нугасны гаж хөгжил, гидроцефали, нугас хөндийтөл (сирингомиели) Арнольд-Киарын гажиг, эвэрхий (Танин мэдэхүй, оюуны хомсдол, мөчний саажил, хатангирал, мэдрэхүйн өөрчлөлт, тагнай, залгиурын саа, шээс задгайрах)	Q70	36 сар
6. НҮДНИЙ ӨВЧИН			
6.1	Зохих эмчилгээ хийлгэсний дараа хоёр нүдний хамгийн сайн засарч байгаа хараа 0,05-аас бага харахад хүргэж байгаа нүдний бүх төрлийн өвчин эмгэг, гэмтэл, хавдар зэрэг	H54	36 сар
6.2	Харааны мэдрэлийн хатингир	H48	24 сар
7. ЧИХ, ХАМАР, ХООЛОЙН ӨВЧИН			
7.1	Дунд чихний идээт хүндрэл, тархины буглаа, мэнэн	H70	Мэс засал хийгдсэнээс хойш 12 сар
7.2	Хамрын төрөлхийн гажиг (Гадна хамаргүй хоан битүү гэх мэт, хамрын төрөлхийн гаж хөгжил)	Q31 Q30	Нөхөн сэргээх мэс засал хийгдэж дууссанаас хойш 12 сар
7.3	Төвөнхийн олон тахилттай папилломатоз	J38.7	36 сар
8. ХОРТ ХАВДРУУД			
8.1	Бүх төрлийн хорт хавдрын төгсгөлийн буюу 3-4-р үе шат	C00-C97	36 сар
8.2	Хавдрын улмаас мөч, мэдэрхүйн болон хэл ярианы эрхтэн тайрах мэс заслын дараах байдал	C00-C97	36 сар
8.3	Хорт хавдрын өвөрмөц эмчилгээний дараах амин чухал эрхтний үйл ажиллагааны дутагдалаар илрэх хүндрэлүүд	C00-C97	36 сар
8.4	Хорт хавдрын эмчилгээний дараа амьсгалын (трахеостоми), хоол боловсруулах замын (колостоми, ентэростоми, гастростоми) болон шээс дамжуулах замын (нефроостоми, цистостоми) цоргууд тавигдсан.	C00-C97	36 сар
9. ГЭМТЭЛ, СОГОГИЙН ӨВЧИН			
9.1	Фиброзный дисплазий- Ясны эдийн дутуу хөгжлийн хүнд хэлбэр дээд доод мөчийг хамарсан	M85	36 сар
9.2	Нугасны хүнд хэлбэрийн гэмтэлтэй холголт, цооролт үүссэн зөөлөн эдийн их хэмжээний дутмагшилтай	S14	36 сар
9.3	Гэмтлийн дараах доод мөчний саажилт	G83.1	36 сар
9.4	Гэмтлийн дараах дөрвөн мөчний саажилт	G82	36 сар
9.5	Тархины хүнд хэлбэрийн гэмтэл	S00	36 сар
9.6	Хоёр гар аль нэг түвшинд мухар	S68	36 сар

9.9	Хоёр шилбэ аль нэг түвшинд мухар	S88	36 сар
9.10	Хоёр гуя аль нэг түвшинд мухар	S78	36 сар
9.11	Хоёр түнхний үеэр тайрагдсан	S78	36 сар
9.12	Аарцгийн хөндийн эрхтэний гэмтэлтэй хавсарсан нийлмэл хугарлууд	S70-S72	36 сар
9.13	Дунд чөмөгний хүзүү болон гандан хэсгийн хуурамч үе үүсч ясны тэжээл, гишгэх үйл ажиллагаа алдагдсан болон бусад эрхтэн системийн үйл ажиллагааны алдагдалтай хавсарсан Гереонтологийн үнэлгээний хүнд, хүндэвтэр хэлбэр	S72.0	36 сар

ТӨСӨЛ

Эрүүл мэндийн сайд,
Хөдөлмөр, нийгмийн
хамгааллын сайдын 2018
оны... дугаар сарын-ны
өдрийн дугаар хамтарсан
тушаалын хоёрдугаар
хавсралт

**БАЙНГЫН АСАРГАА ШААРДЛАГАТАЙ 0-16 ХҮРТЭЛХ НАСНЫ ХҮҮХДИЙН
ӨВЧИН, ГЭМТЛИЙН ЖАГСААЛТ**

№	Өвчний нэр, үе шат	Өвчний олон улсын код	Эмчлэн эрүүлжүүлж, нөхөн сэргээх хугацаа
1. Мэс заслын өвчнүүд			
1.1.	Уушгины архаг идээт үрэвсэл	J 41	Хагалгааны дараах эхний 12 сар
1.2.	Цөсний сувгийн төрөлхийн битүүрэл	K 83.1	Хагалгааны дараах эхний 36 сар
1.3.	Үүдэн венийн даралт ихсэх хам шинж	K 74.6	Хагалгааны дараах эхний 36 сар
1.4.	Ясны архаг идээт үрэвсэл	M 86.2	Цорго хаасны дараах эхний 6 сар
1.5.	Нарийн бүдүүн гэдэсний цорго гаргасан	K 63.1	Хагалгааны дараах эхний 12 сар
1.6.	Хошног шулуун гэдэсний гаж хөгжил	Q 42.2	Хагалгааны дараах эхний 12 сар
1.7.	Улаан хоолойн химийн түлэгдэл	T 26.1	Хагалгааны дараах эхний 24 сар
1.8.	Улаан хоолойн битүүрэл	Q 39	Пластик хагалгааны дараах эхний 24 сар
1.9.	Элэг цөсний хагалгааны дараах байдал	K 91	Хагалгааны дараах эхний 12 сар
1.10.	Хэвлийн гялтангийн түгээмэл үрэвсэл	K 65.0	Хагалгааны дараах эхний 6 сар
2. Бөөрний мэс заслын өвчин			
2.1.	Бөөрний өмөн хагалгааны дараах байдалтай /Вильямсийн хавдар/	C 64.0	36 сар
2.2.	Ил давсаг	Q 64.1	36 сар
3. Нүдний мэс заслын өвчин			
3.1	Хоёр нүдний хараа зохих эмчилгээ хийлгэсний дараа хоёр нүдний хамгийн сайн засарч байгаа хараа 0,05-аас бага харахад хүргэж байгаа нүдний бүх төрлийн өвчин эмгэг, гэмтэл, хавдар зэргийг	H54	24 сар
3.2	Дутуу нярайн ретинопати	H 35.0	12 сар
4. Чих хамар хоолойн өвчин			

4.1	2 чихний төрөлхийн дутуу хөгжил	Q16.0 H 90.5	6 нас хүртэл асаргаанд байх ба 16 наснаас өмнө суваг нээх мэс засал хийгдсэнээс 12 сар хүртэлх
4.2.	2 талын дуу хүлээн авах хэлбэрийн тодорхойгүй дүлий (төрөлхийн)	H.90.5	36 сар /6 нас хүртэл/
4.3.	2 талын дуу хүлээн авах хэлбэрийн хүнд зэргийн бууралт	H 90.3	36 сар 6 нас хүртэл/
4.4.	Дунгийн суулгацтай хүүхэд төрөлхийн 2 талын дуу хүлээн авах хэлбэрийн хүнд зэргийн дүлий (1 талд тавьсан бол)	H 90.5	Мэс засал хийснээс хойш 36 сар хүртэлх
4.5.	Дунгийн суулгацтай хүүхэд (төрөлхийн 2 талын дуу хүлээн авах хэлбэрийн хүнд зэргийн дүлий/) 2 талд тавьсан бол	H 90.5	Мэс засал хийснээс хойш 36 сар хүртэлх
4.6.	Хамрын төрөлхийн гажиг (Гадна хамаргүй хоан битүү гэх мэт, хамрын төрөлхийн гаж хөгжил)	Q31 Q30	Нөхөн сэргээх мэс засал хийснээс хойш 12 сар хүртэлх
4.7.	Мөгөөрсөн хоолойд гуурс тавих эмчилгээ эмчилгээ хийгдсэн	J38	Мэс засал хийснээс хойш 6 сар хүртэлх
4.10	Мөгөөрсөн хоолойд амьсгалуулах байнгын гуурстай байх	J38	36 сар
5. Мэдрэлийн өвчин			
5.1	Хүүхдийн тархины саа өвчин	G 80	36 сар
5.2	Эпилепсийн хүнд хэлбэр	G 40	36 сар
5.3	Төрөлхийн булчин сулрал	G 70	36 сар
5.4	Тархи усжилт	G 91.9	36 сар
5.6	Тархины хавдар	C 71.9	36 сар
5.7	Тархины бүрхэвч, тархины эдийн үрэвслийн урхаг үлдэц (менингит, энцефалит, менингоэнцефалит)	G 00; G 04	36 сар
5.8	Хүүхдийн нугас –булчингийн хатингир ба түүнд хамаарах хам шинжүүд	G12	36 сар
5.9	Бичил тархи	Q02	36 сар
6. Төрөлхийн гажиг			
6.1	Төрөлхийн дээд мөчгүй	Q71.0	36 сар
6.2	Төрөлхийн бугалга ба шуугүй боловч сарвуутай	Q71.1	36 сар
6.3	Төрөлхийн доод мөчгүй	Q72.0	36 сар
6.4	Төрөлхийн шилбэ ба тавхайгүй	Q72.2	36 сар
7. Зүрх судас, холбогч эдийн өвчин			

7.1	Зүрхний төрөлхийн хавсарсан хөх гажууд	Q 20.0-28.0	36 сар
7.2	Тогтолцооны чонон яр	M32	36 сар
7.3	Дерматомиозит	M33	36 сар
7.4	Тогтолцооны склеродерми	M34	36 сар
8. Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин			
8.1	Элэгний хатуурал ээнэгшил алдагдсан	K 74	36 сар
9. Булчирхайн өвчин			
9.2	Чихрийн шижингийн хүнд хэлбэр	E 10	36 сар
9.3	Ахондродисплази	Q77.4	36 сар
9.4	Өнчин тархины аденом	C 75	36 сар
9.5	Хүнд хэлбэрийн гипотиреоз	E03.1	36 сар
9.6	Гистоцитоз Х –нэг бөөмт эсийн хорт хавдар	D76.3	36 сар
10. Бөөр шээс дамжуулах замын өвчин			
10.1	Бөөрний өвчний эцсийн шат	N 18.6	36 сар
11. Цусны эмгэг, хавдар			
11.2	Хорт хавдрууд	C80	Эмчилгээний дараах 36 сар
11.3	Цусны хавдар	C 90-96	36 сар
11.4	Гемофили- Төрөлхийн цус бүлэгнэлтийн алдагдалт эмгэг	D366	36 сар
11.5	Апластик анеми-Төлжилтгүй цус багадалт	D61	36 сар
11.6	Гистоцитоз Х –нэг бөөмт эсийн хорт хавдар	D76.3	36 сар
12. Амьсгалын эрхтэний өвчнүүд			
12.1	Амьсгалын эрхтэний гаж хөгжлийн улмаас амьсгалын дутлын 3-р зэрэгт орсон	Q33	36 сар
12.2	Гуурсан хоолойн багтрааны улмаас амьсгалын дутлын 3-р зэрэгт орсон	J45	24 сар
13. Оюуны хөгжлийн бэрхшээл, удамшлын эмгэг			
13.1	Оюуны хүндэвтэр хомсдол (IQ 35-49)	F71	24 сар
13.2	Оюуны хүнд хомсдол (IQ 20-34)	F72	36 сар
13.3	Оюуны гүнзгий хомсдол (IQ 20 хүртэл) /Насанд хүрсэн хүний сэтгэл зүйн нас 3 наснаас бага хүүхдийнхтэй ижил түвшний хөгжилтэй/, байнгын гардан асаргаа шаардлагатай бол	F73	36 сар
13.4	Аутизм	F84	36 сар
13.5	Дауны хүрээний эмгэгүүд	Q90	36 сар

Эрүүл мэндийн сайд, Хөдөлмөр,
нийгмийн хамгааллын
сайдын 2018 оны... дугаар
сарын-ны өдрийн дугаар
хамтарсан тушаалын
гуравдугаар хавсралт

**БАЙНГЫН АСАРГАА ШААРДЛАГАТАЙ АХМАД НАСТАН, ХӨГЖЛИЙН
БЭРХШЭЭЛТЭЙ ИРГЭН, ХҮҮХДИЙГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР, ҮЗҮҮЛЭЛТ**

Өдөр тутмын үйл ажиллагаа	Үнэлэх шалгуур	Оноо
Хооллох	Тусламжгүйгээр хооллоно	2
	Талх зүсэх, цөцгийн тос түрхэх зэрэгт тусламж шаардана	1
	Хооллоход бүрэн тусламж шаардана	0
Хувцаслах	Хувцас сонгох, өмсөхөд тусламж шаардахгүй	2
	Үдээс үдэх, товч товчлох зэрэгт тусламж шаардана	1
	Хувцаслахад туслалцаа шаардана, бүрэн хувцаслаж чадахгүй	0
Усанд орох /ванн, шүршүүр/	Усанд тусламжгүйгээр орно	2
	Биеийн нэг хэсэг / нуруу/ угаахад тусламж шаардана	1
	Биеийн 2 хэсгээс дээш угаахад тусламж шаардана, усанд бие дааж орж чадахгүй	0
Хөдөлгөөн	Гэр дотуур болон гадагш чөлөөтэй явж чадна /таяг, түшлэгтэй байж болно/	2
	Хүний тусламж шаардан гэр дотуур явна	1
	Тусламжгүйгээр орноос босч чадахгүй	0
Бие засах	Туслагчгүйгээр ариун цэврийн өрөө рүү ганцаараа явж, суултуурт суух, ариун цэврийн цаас ашиглан цэвэрлэж чадна	2
	Ариун цэврийн өрөө рүү ороход тусламж шаардана, хөтөвч тогтмол ашиглана.	1
	Өтгөн шингэнээ барьж чадахгүй	0
	Шээс болон өтгөнөө барих чадвар сайн, өтгөн шингэнээ өөрөө хянана.	2

Өтгөн шингэнээ барих чадвар	Шээс, өтгөнөө гаргахад бургуй ба шээлгүүр ашиглана. Хөтөвч тогтмол хэрэглэнэ	1
	Байнгын бургуй ба колостомийн тусламжтайгаар гаргана	0
Нийт оноо		

ОЮУНЫ ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ, СЭТГЭЦИЙН ХҮНД ХЭЛБЭРИЙН ЭМГЭГТЭЙ ХҮҮХЭД БА ИРГЭНИЙГ ҮНЭЛЭХ ШАЛГУУР, ҮЗҮҮЛЭЛТ

Нөхцөл байдал	Шалгуур үзүүлэлт	тийм	үгүй	
Сэтгэцийн архагшин, оюуны хүнд гүнзгий сэтгэхүйн ажиллагаа алдагдсан	эмгэгүүд төрөлхийн болон маш хомсдолоос бүх үйл буурч	Танин мэдэхүй дээд мэдрэлийн үйл ажиллагаа алдагдсан, хөгжөөгүй	1	0
		Сэтгэхүйн үйлдлүүд, сэтгэн бодох чадвар, ой тогтоолт, баримжаа алдагдсан, хөгжөөгүй	1	0
		Сэтгэл хөдлөлийн үйл ажиллагаа алдагдсан, хөгжөөгүй	1	0
		Зориг үйлдлийн хүрээний үйл ажиллагаа алдагдсан, хөгжөөгүй	1	0
		Өдөр тутмын, гэр ахуйн, нийгмийн зан үйлд зохицохгүй	1	0
		Аливаа зүйлд шүүмжлэлтэй хандах чадваргүй	1	0
Өөртөө үйлчлэх чадваргүй асаргаа, сувилгаа зайлшгүй шаардлагатай		Гэр бүл, орчиндоо, өөртөө аюултай үйлдэл хийх, гэмтэхээс сэргийлж байнгын тасралтгүй хараа хяналтанд байлгах	1	0
		Ухамсарт ухаан балартал, бухимдалд ордог, төөрч будилдаг тул дэргэд нь байнга байх	1	0
		Шаардлагатай эмүүдийг тогтмол уулгадаг	1	0
		Хүчирхийлэлд өртөхөөс сэргийлж асран хамгаалагч хамт явдаг	1	0

0-6 оноо авч байвал байнгын асаргаа шаардлагатай гэж үзнэ.

Эрүүл мэндийн сайд, Хөдөлмөр,
нийгмийн хамгааллын сайдын
2018 оны... дугаар сарын-ны
өдрийн дугаар хамтарсан
тушаалын дөрөвдүгээр хавсралт

БАЙНГЫН АСАРГАА ШААРДЛАГАТАЙ ИРГЭНИЙГ ТОДОРХОЙЛОХ ЗААВАР

Нэг. Ерөнхий зүйл

1.1. Байнгын асаргаанд байх шаардлагатай ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн, хүүхдийг тодорхойлох, асаргаанд байх хугацааг тогтоох, сунгах, цуцлах асуудлыг шийдвэрлэхэд энэхүү зааврыг баримтална.

1.2. Аймаг, дүүргийн эрүүл мэндийн төв, нэгдсэн эмнэлгийн Эмнэлэг хяналтын комисс (цаашид “ЭХК”), Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн эрүүл мэнд, боловсрол, нийгмийн хамгааллын салбар комисс (цаашид ХБХЭМБНХСК), Сэтгэцийн эрүүл мэндийн үндэсний төвийн эмнэлэг хяналтын комисс (цаашид СЭМҮТ-ийн ЭХК) эмнэлгийн эмч, сумын эрүүл мэндийн төвийн эрхлэгч их эмч, мэргэжилтнүүд байнгын асаргаа шаардлагатай иргэнийг тодорхойлох үйл ажиллагаанд энэхүү зааврыг ашиглана.

1.3. Заавар нь байнгын асаргаа шаардлагатай иргэнийг тодорхойлох, асаргаанд байх хугацааг сунгах, цуцлах, эмчлэн эрүүлжүүлэх, нөхөн сэргээхтэй холбоотой харилцааг оролцогчид нэг мөр мөрдөж хэрэглэх, нийгмийн халамжийн үйлчилгээг ил тод нээлттэй хүргэхэд чиглэгдэнэ.

1.4. Өвчин гэмтэл нь архагшин эрхтэн, бие махбодын тогтоц, үйл ажиллагаа нь хүндээр гэмтсэний улмаас өөрөө өөртөө үйлчлэх чадваргүй, хэвтрийн дэглэмд бусдын асаргаа сувилгаанд байдаг ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн, хүүхэд, хүндэвтэр болон хүнд хэлбэрийн оюуны бэрхшээлтэй, сэтгэцийн хүнд хэлбэрийн эмгэгтэй иргэнд “Байнгын асаргаа шаардлагатай иргэний өвчин, гэмтлийн жагсаалт” (цаашид өвчин, гэмтлийн жагсаалт гэх) ба “Байнгын асаргаа шаардлагатай иргэнийг үнэлэх шалгуур, үзүүлэлт” (цаашид шалгуур, үзүүлэлт гэх)-ийг үндэслэн асаргааг тогтооно.

Хоёр. Комиссын үйл ажиллагаа

2.1. ЭХК, СЭМҮТ-ийн ЭХК, сумын эрүүл мэндийн төвийн эрхлэгч их эмч “Эмнэлэг хяналтын комиссын дүрэм”, ХБХЭМБНХСК нь “Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн эрүүл мэнд, боловсрол, нийгмийн хамгааллын комиссын дүрэм”-ийг үйл ажиллагаандаа тус тус баримтлан ажиллана.

2.2. ЭХК-ын хурал нь дарга, нарийн бичгийн дарга, төрөлжсөн мэргэжлийн 3 эмч, ХБХЭМБНХСК-ын хурал нь дарга болон 6 гишүүн, СЭМҮТ-ийн ЭХК-ын хурал нь 4 гишүүний бүрэлдэхүүнтэй хуралдах бөгөөд гишүүдийн 80–аас доошгүй хувийн саналаар байнгын асаргааг тогтоох эсэхийг шийдвэрлэнэ.

2.3. Хурлын үед эргэлзээтэй тохиолдолд Эрүүл мэндийн яамны дэргэдэх Мэргэжлийн салбар зөвлөлийн эмч, мэргэжилтнүүд, ХБХЭМБНХ-ын төв комиссын дэргэдэх мэргэжил арга зүйн дэмжлэг үзүүлэх Зөвлөлийн гишүүдээс мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө авч болно.

2.4. Сумын эрүүл мэндийн төв, ЭХК, СЭМҮТ-ийн ЭХК, ХБХЭМБНХСК нь ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд, хүүхдэд ээлтэй орчин бүрдүүлж, явуулын узель, микрофон, электрон урсдаг дэлгэц, зурагт, цахим зарын самбар ашиглах зэргээр шуурхай чирэгдэлгүй үйлчлэх арга хэмжээ авч хэрэгжүүлнэ.

Гурав. Байнгын асаргаа шаардлагатай иргэнийг тодорхойлох үйл ажиллагаа

3.1. Өрх, сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвийн эмчлэгч эмч нь бие махбодийн бүтэц, үйл ажиллагаа алдагдсан байдлыг нягтлан магадлах зорилгоор иргэнийг аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг, бүсийн оношилгоо эмчилгээний төв, сэтгэцийн болон төрөлжсөн мэргэжлийн эмчийн үзлэг, оношлогоо шинжилгээнд илгээнэ.

3.2. Өвчин, гэмтлийн жагсаалт, шалгуур үзүүлэлтийн дагуу өрх, төрөлжсөн мэргэжлийн эмч, мэргэжилтнүүд өвчтөний биеийн байдал, үзлэг, оношлогоо, шинжилгээгээр баталгаажсан онош, өвчний явц, үе шат, хүндрэл зэргийг тодорхойлон байнгын асаргаа тогтоох үндэслэлтэй бол комиссын хурлаар хэлэлцүүлнэ.

3.3. Сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвийн эрхлэгч их эмч нь өвчтөний биеийн байдал, үзлэг, оношилгоо, шинжилгээгээр баталгаажсан онош, өвчний явц, үе шат, хүндрэл зэргийг тодорхойлон байнгын асаргаа тогтоох асуудлыг шийдвэрлэнэ.

3.4. Байнгын асаргаа шаардлагатай 0-16 хүртэлх насны хүүхдийг Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төвийн (цаашид ЭХЭМҮТ) төрөлжсөн мэргэжлийн эмчийн үзлэг, оношилгооны дүгнэлт, хэрэв хүүхэд, түүний асран хамгаалагч Улаанбаатар хотод ирж III шатлалын эмнэлгийн дүгнэлт авах боломжгүй тохиолдолд тухайн орон нутгийн хүүхдийн зөвлөх эмчийн дүгнэлт, эсхүл цахимаар авсан ЭХЭМҮТ-ийн эмчийн дүгнэлтийг үндэслэн аймаг, дүүргийн ХБХЭМБНХСК хэлэлцэнэ.

3.5. Эрхтэн системийн гүнзгий хасах дутагдалтай, тээвэрлэх боломжгүй иргэний өвчний онош, үе шатыг бүрэн нотолсон эмчлэгч эмчийн үзлэг дүгнэлт, өөрсдийнх нь хүсэлт зэргийг үндэслэн ЭХК-ын гишүүд гэрийн үзлэг хийж, эсхүл тухайн өвчтөний видео бичлэг, зураг зэргийг үндэслэн асаргаа тогтоох асуудлыг хурлаар хэлэлцэнэ.

3.6. ЭХК, СЭМҮТ-ийн ЭХК, ХБХЭМБНХСК нь Өрхийн болон төрөлжсөн мэргэжлийн эмчийн хурлаар иргэний биеийн байдал, үзлэг, шинжилгээ, оношилгоо, онош, өвчтөний үечилсэн дүгнэлттэй танилцан шаардлагатай гэж үзвэл холбогдох үзлэг оношилгоог давтан хийлгэсний дараа тухайн иргэнд байнгын асаргааг тогтоох эсэх асуудлыг эцэслэн шийдвэрлэнэ.

3.7. Анх удаа байнгын асаргаа тогтоолгож байгаа иргэний тухайд өвчний оношийг II болон III дах шатлалын эрүүл мэндийн байгууллагын төрөлжсөн мэргэжлийн эмчээр оношийг баталгаажуулсан байна.

3.8. Өвчин, гэмтлийн жагсаалт, шалгуур үзүүлэлтийн дагуу өвчний онош, үе шат, хүндрэл, үзлэг оношилгоо, шинжилгээ, дүгнэлтийг үндэслэн байнгын асаргаа тогтоохыг комисс хэлэлцэн эцсийн шийдвэрийг гаргана.

Дөрөв. Байнгын асаргааны хугацааг тогтоох ба сунгах

4.1. Ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн, хүүхдийн байнгын асаргаанд байх шаардлагатайг тодорхойлсон тохиолдолд өвчин гэмтлийн жагсаалтад заасан хугацааг баримтлан 6-36 сарын хугацаагаар тогтоох буюу сунгана.

4.2. 0-18 хүртэлх насны байнгын асаргаа шаардлагатай хүүхдийг тодорхойлох өвчин, гэмтлийн жагсаалтад орсон мэс заслын өвчний үед хагалгаа хийлгэснээс хойшхи заасан хугацааг баримтлан байнгын асаргааг тогтооно.

4.3. Өвчин, гэмтлийн жагсаалтад заасан зарим өвчний үед асаргаанд байх шаардлагатай хугацааны "... хүртэлх сар" гэснийг зөвхөн нэг удаа тухайн хугацаагаар тогтоох бөгөөд дахин сунгахгүй.

4.4. Өвчин, гэмтлийн жагсаалтад заасан асаргаанд байх шаардлагатай хугацааны "... сар" гэснийг дээрх хугацаагаар сунгаж, тухайн хугацааг дуусмагц өвчний явц, хүндрэлийг харгалзан үргэлжүүлэн заасан хугацаагаар сунгах, эсэхийг тухайн комисс хэлэлцэн шийдвэрлэнэ.

4.5. Байнгын асаргаанд байх хугацаа дууссан өдрөөс хойш ахмад настан , хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний асаргааг 14 хоногийн дотор, хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн асаргааг 28 хоногийн дотор сунгуулах бөгөөд хүндэтгэн үзэх шалтгаангүй тохиолдолд комиссын хурлаар орсон өдрөөс тооцон хугацааг сунгана.

4.6. Төрөлхийн оюуны хөгжлийн бэрхшээлтэй болон сэтгэцийн хүнд хэлбэрийн эмгэгтэй хүнд байнгын асаргаа шаардлагатай хугацааг 36 сараар тогтоож, мөн хугацаагаар сунгана.

4.7. Эрхтэн системийн үйл ажиллагаа алдагдаж, эргэшгүй өөрчлөлтөд орсон хүнд өвчтэй иргэнд байнгын асаргаа шаардлагатай хугацааг 36 сараар тогтоож, мөн хугацаагаар давтан сунгана.

4.8. Гадаад улсад удаан хугацаагаар эмчлүүлж байгаа байнгын асаргаа шаардлагатай иргэний асаргааны хугацааг сунгахдаа оршин сууж буй газрын харъяа эмнэлэгт үзлэг, шинжилгээ, эмчлэн эрүүлжүүлэх үйл ажиллагаанд хамрагдаж буй эсэх талаарх эрүүл мэндийн байгууллагын тодорхойлолт, биеийн байдлын талаарх дүгнэлтийн эх хувь, иргэний хувийн хүсэлт зэргийг үндэслэн тухайн комисс шийдвэрлэнэ.

Тав. Байнгын асаргаа шаардлагатай иргэнийг шийдвэрлэх үйл ажиллагаа

5.1. Аймаг, дүүргийн ЭХК, СЭМҮТ-ийн ЭХК, ХБХЭМБНХСК нь гишүүдийн олонхийн саналаар шийдвэр гаргана.

5.2. Байнгын асаргааны хугацааг тогтоох болон сунгахад эрүүл мэндийн байгууллагын цахим мэдээллийн сангаас тухайн иргэний эмнэлгийн тусламж үйлчилгээг авдаг эсэх, 0-16 насны хүүхдийн Эрүүл мэндийн дэвтрийг хөтөлдөг эсэхийг хянаж, шийдвэр гаргахад харгалзана.

5.3. Өвчин, гэмтлийн жагсаалтад заасан өвчний онош, үе шат, байнгын асаргаа шаардлагатай иргэнийг үнэлэх шалгуур, үзүүлэлтийн дагуу асаргаанд байх нөхцлийг хангаж байгаа иргэний байнгын асаргааг тогтоох буюу сунгана.

5.4. Өвчний онош нь жагсаалтад дурдсан өвчний онош, үе шаттай тохирохгүй, шалгуур, үзүүлэлтийг хангахгүй, эсхүл өвчний онош нь тохирч байгаа боловч шалгуур, үзүүлэлтийг хангахгүй тохиолдолд байнгын асаргааг тогтоохгүй бөгөөд тухайн иргэн болон түүний асран хамгаалагчид энэ талаар танилцуулна.

5.5. Иргэний байнгын асаргаанд байх шаардлагатайг тогтоосон комиссын хурлын шийдвэрийг тухайн эрүүл мэндийн байгууллага бүртгэлийн журналд бүртгэн Эрүүл мэндийн болон нийгмийн халамжийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний хамтран баталсан маягт дээр гарын үсэг зурж баталгаажуулна.

5.6. Байнгын асаргаатай иргэн эмчийн зөвлөсөн эмчилгээ, зөвлөгөөг хэрэгжүүлээгүй, хяналтын үзлэгт хамрагдаагүй тохиолдолд байнгын асаргааны хугацааг цуцлах хүртэлх арга хэмжээ авч болно.

Зургаа. Бусад зүйл

6.1. Комиссын хурлаар байнгын асаргааг тогтоолгох иргэд тус комиссын нарийн бичгийн даргын гаргасан хурлын дарааллыг баримтлана.

6.2. Байнгын асаргааг тогтоох, сунгах, цуцлахаар гаргасан шийдвэрийг бүртгэлийн журналд тухай бүр үнэн зөв бүртгэнэ.

6.3. Комисс нь байнгын асаргаатай иргэн болон тэдний ар гэрийнхэнд эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын тусламж, үйлчилгээний талаар мэдээлэл, сургалт сурталчилгаа хийх ажлыг тогтмол зохион байгуулна.

6.4. Комиссын гишүүн бүр харилцан бие биеэ хүндэтгэж, үндэслэлтэй зөв шийдвэр гаргахыг эрхэмлэнэ.

6.5. Иргэний байнгын асаргааг тогтоох, сунгах, цуцлах үйл ажиллагаанд холбогдох дүрэм, журмыг зөрчсөн, тухайн иргэний нөхцөл байдалтай нийцэхгүй буруу шийдвэр гаргасан, хуурамч бичиг, баримт үйлдсэн эмч, эмнэлгийн байгууллагыг тухайн аймаг, нийслэл, дүүргийн Эмнэлгийн мэргэжилтний ёс зүйн хороонд хүргүүлэн дүгнэлт гаргуулж, холбогдох хууль тогтоомжид заасны дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.

-----oOo-----

Эрүүл мэндийн сайд,
Хөдөлмөр, нийгмийн
хамгааллын сайдын 2018
оны... дугаар сарын ...-ны
өдрийн дугаар хамтарсан
тушаалын тавдугаар
хавсралт

БАЙНГЫН АСАРГАА ШААРДЛАГАТАЙ ИРГЭНИЙ ТОДОРХОЙЛОЛТ

201... оны дугаар сарын-ний өдөр

Тодорхойлолтын дугаар

.....аймаг, нийслэл

..... дүүрэг, сум, тосгон

..... баг, хороо

багийн.....-д оршин суугч

эцэг/эх/-ийн нэр нэр.....

Регистрийн дугаар.....нас.....хүйс.....

Өвчний онош.....

Өвчний олон улсын код.....

Байнгын асаргаа шаардлагатай хугацаа:

а/ 6 сар б/ 12 сар в/ 24 сар г/ 36 сар д/давтан 36 сар

Байнгын асаргаа шаардлагатайг тогтоосон хугацаа:

.....оны дугаар сарын-ний өдрөөсоныдугаар сарын

.....-ний өдөр хүртэл хүчинтэй.

ТОДОРХОЙЛОЛТ ГАРГАСАН:

Тэмдэг	Тэмдэг	Тэмдэг	Тэмдэг
.....аймагаймаг	аймаг
.....сум//дүүрэг/-ийн	Сэтгэцийн эрүүл/дүүрэг/-ийн
тосгон	Нэгдсэн эмнэлгийн эмнэлэг	мэндийн үндэсний	Хөгжлийн бэрхшээлтэй
Эрүүл мэндийн	хяналтын комисс	төвийн их эмч	хүүхдийн ЭМБНХ-ийн
төвийн эрхлэгч их эмч	Дарга.....		комисс
/...../	Гишүүд	/...../	Дарга.....
Гарын үсэг	1.	Гарын үсэг	Гишүүд
	2.		1.
	3.		2.
	4.		3.
	5.		4.
			5.
			6.

Санамж:

Байнгын асаргаа шаардлагатай ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний тодорхойлолтыг сум, тосгонд сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвийн эрхлэгч их эмч, аймгийн төвийн сум, дүүрэгт аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлгийн эмнэлэг хяналтын комисс, төрөлхийн оюуны хөгжлийн бэрхшээлтэй, сэтгэцийн хүнд хэлбэрийн эмгэгтэй иргэний тодорхойлолтыг аймагт нэгдсэн эмнэлгийн Эмнэлэг хяналтын комисс, нийслэлд Сэтгэцийн эрүүл мэндийн төв, хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн тодорхойлолтыг аймаг, дүүргийн Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн эрүүл мэнд, боловсрол, нийгмийн хамгааллын салбар комисс тус тус гаргана.